

gerne ved 2den Behandling, hvad jeg ikke har gjort, erkjende og anse det for givet, at jeg da har sagt, at det var tvivlsomt, om Regjeringens Forslag lagde Byrden paa de rette Skuldre; men jeg tror i alt Fald ikke at husse fejl, naar jeg siger, at dette kun var Indledningen for mig til at faae udtalt, at det var aldeles utvivlsomt, at Flertallets Forslag ikke lagde Byrden paa de rette Skuldre. Har jeg ikke sagt dette før, skal jeg udtryffeligt sige det nu; jeg tror, at jeg har sagt det, men for det mulige Tilfælde, at det ikke findes i Tidenden, vil jeg altsaa have det sagt nu, at jeg anser det for aldeles utvivlsomt, at Flertallets Forslag lægger Byrden paa de rette Skuldre, idet det fordeler Byrden, der nu erkjendes for at skulle være kommunal, efter ganske andre Regler end alle andre Byrder i Kommunen. Vi kjende jo nu kun to Maader at fordele kommunale Byrder paa, nemlig den ene efter Hartkorn i Forbindelse med Formue og Veilighed og den anden efter Hartkorn alene, men hvad der her er opstillet, er Noget, der ligger meget fjernt fra begge de nævnte Fordelingsgrundlag.

Ordføreren: Jeg vil blot tillade mig den korte Bemærkning med Hensyn til en Ytring af den ærede Minister, at jeg er saa aldeles uvidende om, i hvilken Forbindelse jeg skulde have brugt Ordet „ubrøgeligt“, at jeg ikke ret veed, hvortil den ærede Minister sigter; men i alt Fald har det ikke været min Tanke at bruge Ordet „ubrøgeligt“ med Hensyn til Regjeringsforslaget. Det vilde have været en Slags Retorsion, som havde været meget ilde anbragt; thi jeg opfattede den ærede Ministers Udtryk ved 2den Behandling saaledes, at Flertallets Forslag var ubrugeligt paa Grund af den forringede Arbejdskraft. Men hvilken Mening man end vil have om Regjeringsforslaget, er det klart, at der er den Indvending ikke gjældende, at Arbejdskraften er for ringe. Jeg veed, som sagt, ikke, at jeg har brugt dette Udtryk, men det vil jo Tidenden vise.

N. Rasmussen: Jeg beder den ærede Thing om at undskylde, at jeg tager Ordet ogsaa ved denne 3die Behandling. Jeg skulde

ikke have gjort det, naar ikke den ærede Minister atter var kjort op med det samme Skyld, som han brugte ved 2den Behandling. Jeg skal da navnlig dvæle ved den af den ærede Minister med saa megen Driftighed fremhævede Paastand, at Flertallet ikke vil lægge Byrden paa de rette Skuldre. Betydningen af den omhandlede Byrde er jo Hovedpunktet i det hele Forslag. Men jeg vil nu i saa Henseende spørge: Hvad har den lovgivende Magt hidtil gjort i denne Retning? Har den ikke mere og mere arbejdet hen til, at forskellige Faktorer skulle blive delagtiggjorte i den Byrde at kaste Sne. Det er jo ikke endnu mange Aar siden, at Snekastning var en Hartkornsbyrde for Gaardenes Vedkommende i Forening med Husmændene. Da man den Gang begyndte paa en Forandring heri, blev det fra alle Sider uden Undtagelse erkjendt, at Husmændene maatte lettes for denne Byrde. Og man blev da ogsaa fra 1848—58 — da man paany stadfæstede det — ved at arbejde hen i den Retning, indtil jordløse Husmænd tilsidst kom til i Et og Alt at slippe med 3 Dage til Kommunen, medens samtidigt Hartkornet blev mere forladt end tidligere, idet man sagde til de kommunale Styrelser: I skulle have meget mere Frihed til at bevæge Jer, idet I kun skulle lægge de og de Faktorer til Grund for Fordelingen. Jeg har ogsaa altid holdt paa, og jeg vil bestandig holde paa, at ingen Lov er i Stand til i disse Forhold i den Grad at gøre Ret og Skjel som de kommunale Styrelser. Vi maa saa skrive, hvilkeshomhelst Bestemmelser vi ville i en Lov, saa vil den dog være uretfærdig, naar den skjærer Alle over een Kam, og naar den ikke giver de kommunale Autoriteter paa de forskellige Steder nogen Frihed til at bevæge sig. Den Uret, der er kommen frem efter Loven af 30te December 1858, er ikke betrukket ved selve Loven, men det er de kommunale Autoriteter, der have gjort Uret, og det er altsaa det, der maa rettes. Naar de kommunale Autoriteter have et galt Syn paa Sagen, saa bliver Loven i lige høt Grad uretfærdig, hvad der saa staar i den. Alt det nu skulde ende med, at Snekastningen aldeles ikke skulde være en Giendomsbyrde, men en